

TER ONDERTEKENING

Aan: MPVO

nota

Verzenden onderzoek beleidsdoelstellingen
onderwijshuisvesting aan Tweede Kamer

Aanleiding

Het Interdepartementaal Beleidsonderzoek onderwijshuisvesting (hierna IBO) uit 2021 concludeerde dat er geen eenduidige eisen zijn waar onderwijshuisvesting aan moet voldoen. Om hier beter beeld bij te krijgen heeft het onderzoeksbureau AEF in opdracht van OCW alle beleidsdoelstellingen en wettelijke eisen die gaan over of raken aan onderwijshuisvesting in kaart gebracht. Het rapport is eind december 2023 opgeleverd en openbaarmaking dient te geschieden binnen de verplichte wettelijke termijn van vier weken. Het opstellen van een beleidsreactie kost enige tijd en het streven is om deze mee te nemen in de periodieke Kamerbrief over onderwijshuisvesting, welke in april 2024 is voorzien. Met het oog op deze duur, wordt geadviseerd het rapport nu alvast met de TK te delen. Op 6 februari jl. had u opmerkingen gemaakt, deze zijn meegenomen in de aanbiedingsbrief en deze nota .

Geadviseerd besluit

- Gaat u akkoord met het verzenden van het rapport aan de TK, zonder beleidsreactie? Zo ja, dan verzoeken we u de geüpdatete versie van de brief te ondertekenen. Gaat u akkoord met het verzenden van een beleidsreactie begin Q2, als onderdeel van de periodieke kamerbrief?

Kernpunten o.b.v. opmerkingen 6 februari jl.

- In uw opmerkingen van 6 februari jl. gaf u aan meer context en kleuring te willen geven aan de aanbiedingsbrief. Bijgaand een nieuwe versie van deze brief met meer context.
- U gaf ook aan iets meer te willen benoemen wat de beleidsreactie zal behelzen. Ten aanzien daarvan het volgende:
 - De conclusie van AEF wordt uitgebreid genoemd in de brief.
 - Als aanbeveling suggereert AEF dat het mogelijk is om nieuwe basiseisen te stellen aan onderwijshuisvesting voor alle gebouwen ongeacht bouwjaar. Dit zou betekenen dat hier nieuwe wet- en regelgeving voor moet worden opgetuigd, grotendeels via BZK (verantwoordelijk voor bouwregelgeving), waarbij de systematiek t.a.v. schoolgebouwen zal afwijken van andere gebouwen waarbij de eisen van een gebouw wel afhankelijk zijn van het bouwjaar.
 - Om gemeenten en schoolbesturen in staat te stellen alle gebouwen aan te passen conform die nieuwe basiseisen zijn aanzienlijk extra financiële middelen nodig. Deze zijn er op dit moment niet.

- De aanbeveling van AEF is derhalve een ingrijpende maatregel. Om tot een zorgvuldige beleidsreactie te komen is afstemming nodig met BZK, PO-Raad, VO-raad en de VNG. We zijn voornemens om deze reactie mee te laten gaan in de periodieke Kamerbrief.
- U gaf tot slot aan te willen benoemen op welke wijze de motie van het lid Ergin (DENK) kan worden meegenomen in de beleidsreactie.
 - De motie verzoekt de regering om een effectenverkenning uit te voeren van het oormerken van onderwijshuisvestingsmiddelen gericht naar de impact op de landelijke verbeteropgave onderwijshuisvesting
 - Er wordt een voorstel gedaan hoe deze motie wordt uitgevoerd. Het verzoek om middelen te oormerken heeft gevolgen voor het Gemeentefonds en de lumpsumbekostiging. Het is belangrijk om hierin samen met BZK en FIN op te trekken. In de periodieke Kamerbrief voor de zomer kan hier een stand van zaken aan de TK worden gegeven.
 - Het streven is u eind maart of begin april een nota voor te leggen waarin wij u hieromtrent een voorstel doen.

Ingekorte kernpunten uit nota 9 januari jl. (inhoud onderzoek)

- In het IBO wordt gesteld dat een integraal beeld ontbreekt van de eisen waar onderwijshuisvesting aan moet voldoen, omdat:
 - De eisen zijn versnipperd over verschillende wetten, regelingen en akkoorden.
 - De status van een eis is niet altijd helder: zo zijn er naast wettelijke eisen ook beleidsdoelstellingen, normen en kwaliteitskaders.
 - De eisen verschillen soms voor type onderwijssector of voor type gebouw.
 - In het IBO wordt een voorbeeld gegeven van tegenstrijdige wetgeving.

Door deze redenen bestaat onduidelijkheid welke eisen *wanneer* voor *wie* gelden.

- AEF concludeert dat er weinig wetten zijn die specifieke eisen stellen aan onderwijshuisvesting. De meeste eisen betreffen verplichte minimeisen die voortvloeien uit algemene bouwregelgeving (verantwoordelijkheid BZK).
- Door het IBO is een beeld ontstaan dat er veel tegenstrijdige wet- en regelgeving is rondom onderwijshuisvesting. Het onderzoek van AEF concludeert dat dit niet het geval is.
- Toch kan er wel onduidelijkheid zijn waar een schoolgebouw aan moet voldoen:
 - Doordat wettelijke (minimum)eisen soms achterlopen bij (wettelijke)doelstellingen en/of maatschappelijke verwachtingen.
 - Er geen eenduidig basisniveau voor onderwijshuisvesting; dit hangt af van het bouwjaar van het gebouw.

Datum
9 januari 2024

- Om deze onduidelijkheid weg te nemen adviseert AEF om te verkennen of het mogelijk is om meer regie te nemen op de kwaliteit van onderwijshuisvesting door eisen te stellen die een basisoniveau garanderen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.